

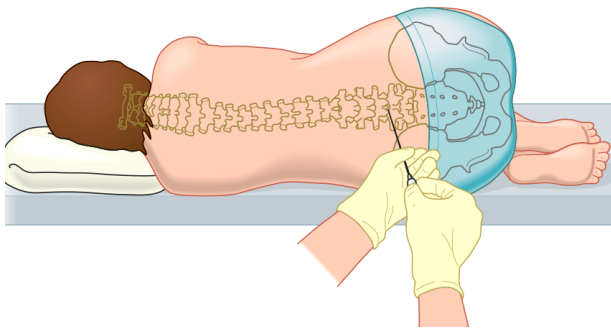

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی
۱۷ شهریور رشت

با "شیمی درمانی داخل نخاعی"

IntraThecal (IT)

آشنا شوید

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت

تیر ۱۳۹۹

با آرزوی سلامتی برای شما و فرزند دلبدتان برای کسب اطلاعات و پیگیری، اطلاعات تماس مرکز آموزشی درمانی و پژوهشی هفته شهریور رشت به شرح ذیل می باشد:

آدرس: رشت، خیابان نامجو، خیابان شهید سیادت، ضلع جنوبی پارک شهر، مرکز آموزشی درمانی و پژوهشی ۱۷ شهریور رشت

شماره تماس بیمارستان:

۰۱۳-۳۳۳۶۹۳۹۱-۳۳۳۶۹۰۴۴

آدرس صفحه "آموزش به بیمار" بیمارستان:

<https://17shahrivar.gums.ac.ir>

منبع:

هینکل جانیس ال ۲۰۱۴. پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث جلد ۱۶ مغز و اعصاب. ترجمه مهسا پورشعبان، احمد علی اسدی نوقابی. تهران: انتشارات رفیع. ص ۵۸-۵۵.

پس از شیمی درمانی داخل نخاعی (IT) چگونه از

فرزندم مراقبت کنم؟

- پس از انجام IT بیمار یک الی دو ساعت به حالت خوابیده به شکم (بدون استفاده از بالش زیر سر) قرار بگیرد.
- جهت انتشار دارو در کانال نخاعی بهتر است سر پایین تر از تنه قرار بگیرد.
- پس از انجام IT سردرد یا درد در ناحیه تزریق شایع است و از چند ساعت تا چند روز بعد از انجام آزمایش می تواند اتفاق بیفتد.
- برای کم کردن احتمال ایجاد سردرد بعد از انجام IT یا LP و پس از کسب اجازه از پزشک معالج بیمار را تشویق به مصرف مایعات نمایید.

توصیه های خودمراقبتی

.....

.....

.....

والدین گرامی با آرزوی شفای عاجل برای فرزند دلبندتان، مطالب زیر جهت افزایش آگاهی شما در مورد "شیمی درمانی داخل نخاعی (IT)" می باشد لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

شیمی درمانی داخل نخاعی (IT) Intrathecal چیست؟

تزریق داروی شیمی درمانی به داخل کانال نخاعی، از طریق وارد کردن یک سوزن در ستون فقرات (فضای تحت عنکبوتیه) ناحیه کمری را تجویز داروی شیمی درمانی "داخل نخاعی" یا "اینترتاکال" Intrathecal (IT) می گویند.

"پونکسیون کمری (LP) Lumbar punctur" چیست؟

پونکسیون کمری یا پونکسیون لومبار (LP) به نمونه گیری از مایع مغزی-نخاعی (CSF) از طریق وارد کردن یک سوزن در ستون فقرات (فضای تحت عنکبوتیه) ناحیه کمری (لومبار) گفته می شود که در این عمل مایع مغزی-نخاعی در درون لوله جمع آوری شده و به آزمایشگاه فرستاده می شود. در این روش دارو به کانال نخاعی تزریق نمی شود.

هدف از "تجویز داروی داخل نخاعی (IT)" چیست؟

۱- تجویز دارو در کانال نخاعی با هدف:

- پیشگیری از گسترش بیماری به دستگاه عصبی مرکزی (مغز و طناب نخاعی) و یا درمان بیماری

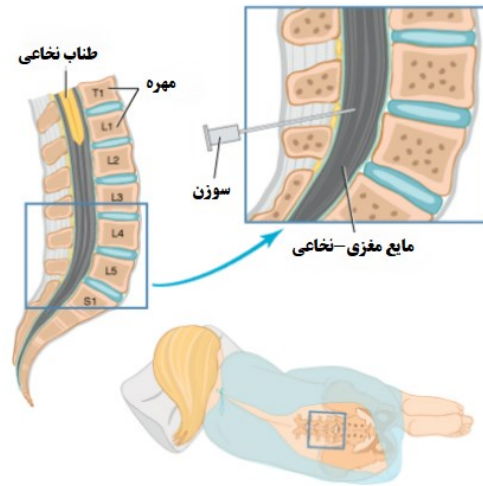
۲- تهیه ی مایع مغزی-نخاعی (CSF) و بررسی از نظر:

- وجود سلولهای سرطانی در CSF

- کشت و تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی
- بررسی میزان پروتئین و قند CSF
- شناسایی خونریزی در سیستم عصبی مرکزی
- پاسخ بیماری به درمان
- اندازه گیری فشار مایع مغزی-نخاعی (فشار درون جمجمه) یا کم کردن آن

محل تزریق "شیمی درمانی داخل نخاعی (IT)" کجاست؟

سوزن در حد فاصل بین مهره ی سوم و چهارم یا چهارم و پنجم کمری وارد فضای تحت عنکبوتیه می شود. از آنجایی که طناب نخاعی در مهره اول کمری تمام می شود وارد کردن سوزن به فضای بین مهره ای سوم و پایین تر نمی تواند منجر به سوراخ شدن طناب نخاعی شود.

شیمی درمانی داخل نخاعی (IT) چگونه انجام می شود؟

- قبل از انجام شیمی درمانی داخل نخاعی (IT) رضایتنامه ی کتبی از والدین بیمار گرفته می شود.
- جهت انجام تزریق داخل نخاعی کودک یا به پهلو خوابیده و سر و زانوهای وی به داخل قفسه سینه خم می شود و یا به صورت نشسته روی لبه ی تخت (جهت باز شدن فضای بین مهره ای) در حالیکه پاهای وی آویزان است، قرار می گیرد.
- پزشک محل مورد نظر را با محلول های ضد عفونی کننده، ضد عفونی کرده و با پوشش های مناسب می پوشاند تا محیط انجام نمونه برداری تمیز بماند.
- سوزن در محل مناسب وارد می شود.
- نمونه ی مایع مغزی-نخاعی گرفته می شود و در لوله ی آزمایش ریخته و مشخصات بیمار روی لوله ثبت می شود و به آزمایشگاه فرستاده می شود.
- داروی شیمی درمانی از طریق سوزنی که در محل مناسب قرار گرفته، توسط پزشک تزریق می شود.
- بعد از انجام این کار سوزن خارج می شود و پانسمان کوچکی در ناحیه گذاشته می شود.